

Könyvet a sportcsarnokból!*

A moszkvai szemináriumot a megalapításának 135. évfordulóját ünneplő Gosudarstvennaâ Publicnaâ Istoričeskaâ Biblioteka szervezte. A résztvevők számos európai ország nemzeti könyvtárát, egyetemi könyvtárát, illetve néhány nagyobb amerikai egyetem könyvtárát képviselték. A szerző, aki Magyarországról egyedül vett részt a tanácskozáson, tapasztalatait megosztja mindazokkal, akik intézményük orosz gyűjteményének fejlesztésével foglalkoznak, vagy legalábbis alkalmanként próbálnak oroszországi kiadványokhoz, illetve azokkal kapcsolatos bibliográfiai információkhoz hozzájutni.

Az orosz gyűjtemények helyzete ma Magyarországon

A rendszerváltás előtt sok magyarországi könyvtár gyűjtötte a Szovjetunió könyvtermését, s hozzászoktunk, hogy az orosz nyelvű kiadványok szinte automatikusan kerülnek a magyar könyvtárak polcaira. Ami így eljutott hozzánk, erőteljes politikai szelekció és cenzúra szűrőjén ment át, és az orosz irodalom klasszikusai mellett főként politikai propagandairodalmat jelentett. Néhány könyvtárunk azonban (pl. Országos Idegennyelvű Könyvtár, Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára) már a rendszerváltást megelőzően is jelentős és színvonalas orosz gyűjteményt tudhatott magáénak, s a lehetőségekhez mérten igyekezett beszerezni a külföldi (amerikai, francia, német) kiadású orosz nyelvű publikációk legjavát is.

A rendszerváltás természetes velejárójaként a figyelem a Nyugatra összpontosult. Minden kétséget kizáróan rengeteg érvelhetne fölhozni annak igazolására, hogy a könyvtárak elsőrendű feladata volt az akkor még szovjet könyvkiadástól való elfordulás, és a nyugati irodalom hiánypótló beszerzése. A sors iróniája, hogy épp az 1980–1990-es évek fordulójára, a Gorbacsov-korszakra, a glasznoszty kibontakozására, majd a Szovjetunió összeomlására, és számtalan új orosz könyvkiadó megjelenésére valóságos forradalmat hozott az orosz könyvkiadásban, azaz épp ebben az időszakban jelenhetett és jelent is meg mindaz, ami a Szovjetunióban korábban nem kaphatott nyomdafestéket. Vagyis olyan művek láttak napvilágot, amelyekre jócskán szükségük lett volna a magyar könyvtáraknak, ám jóval erőteljesebb olvasói igény volt felmutatható a nyugati gyűjtemények fejlesztése mellett, és a könyvtárak forrásait nagyon szűkösen mérte a költségvetés. Néhány speciális helyzetben lévő orosz gyűjtemény (pl. az

ELTE orosz tanszékének könyvtára) a 90-es évek elején a Soros Alapítvány támogatásának köszönhetően még képes volt beszerezni a hihetetlen mennyiségben áradó – immár cenzúrázatlan – szövegkiadást, korábban kiadatlan vagy csak Nyugaton publikált monográfiákat. A Szovjetunió összeomlásakor hirtelen támadt támogatási kedv azonban az évtized közepére alábbhagyott, így a magyar egyetemek szakirányú könyvtárai kénytelenek voltak lemondani állományuk ez irányú gyarapításáról.

Az 1990-es évtized második felének – elsősorban társadalomtudományi tárgyú – könyvterméséből a legátfogóbb, mintegy 4000 kötetes gyűjteményt tudomásom szerint a Nyílt Társadalom Intézet keretében működő Orosz Információs és Kutatóközpont hozta létre. Ennek a gyűjteménynek 1998 júliusa óta a Közép-európai Egyetem Könyvtára ad helyet.

Oroszországi kiadványok beszerzése – régi és új utak

A rendszerváltás előtt jelentős és értékes orosz gyűjteménnyel rendelkező könyvtárak állománya mára kiegyenlítettebbé vált, az állandó anyagi nehézségek ellenére náluk is jelentős nyugati gyűjtemények jöttek létre. Talán az évezred utolsó évtizedében ismét jut majd figyelem és forrás ezekben a könyvtárakban az orosz gyűjtemények karbantartására és indokolt mértékű fejlesztésére is. Az idő azonban sürget. Az orosz könyvkiadás már korántsem a régről megszokott milliós pél-

* Beszámoló a külföldi könyvtárak szláv részlegeinek munkatársai számára Moszkvában (1998. október 1–7.) rendezett nemzetközi szeminárium munkájáról.

dányszámokkal dolgozik, szaktudományos monográfiák, értékes egyetemi, intézeti kiadványok esetében átlagosnak a néhány száz példány mondható. Vagyis ha elvárjuk, hogy a magyarországi egyetemi, akadémiai könyvtárhálózatban ne teremődjön újjá az egykor volt egyensúlyhiány, tennünk kell róla, hogy az évezred utolsó évtizedének orosz könyvtermése eljuthasson a magyar olvasókhoz.

Az orosz gyűjtemények fejlesztésének hiányáért csak részben okolható a pénzhiány vagy az általános el-, sőt szembefordulás mindennel, ami orosz. Legalább ekkora problémát jelent a szovjet korszak hagyományos könyvbeszerzési útjainak elzáródása. Bár az orosz könyvtárakkal hosszú évtizedeken keresztül kialakított könyvcserkapcsolatok újraéledése is tapasztalható, a partnerek ezen a területen is egyre több nehézségbe ütköznek. Eközben az intézmények minden más viszonylatban áttáltak a kereskedelmi alapú könyvbeszerzésre, ám ilyen csatornákat az orosz könyvpiacra korábban alig kellett igénybe venni. Vagyis a hagyományos könyvcserkapcsolatok megtartása mellett új típusú, kereskedelmi kapcsolatok kiépítése is szükségessé válik a hatékony állományfejlesztés érdekében.

A szeminárium munkájáról

Az orosz nemzeti bibliográfia

A „hogyan” kérdését (vagyis hogy milyen csatornákon keresztül lehet ma beszerezni orosz publikációkat) megelőzi egy lényegesebb probléma: a „mit”, azaz meg kell tudnunk, mi jelent meg az adott időszakban, hogy kiválaszthassuk a könyvtárunk gyűjtőkörébe tartozó, beszerzendő kiadványokat. Ez azonban az utóbbi tíz évben megoldhatatlan feladattá vált: a köteles példányokra vonatkozó – amúgy meglehetősen elavult, és a kiadókra aránytalanul nagy anyagi megterhelést róvó – szabályozást az újonnan alakult kis kiadók jelentős része nem tartja tiszteletben, ami oda vezet, hogy a nemzeti bibliográfia (*Knižnye letopisi* stb.) adatbázisa korántsem tekinthető teljesnek. A legátfogóbb képet mégis az említett nyomtatott bibliográfiák nyújtják. Ezenkívül kapható már a Knižnaá Palata és a Rossijskaá Gosudarstvennaá Biblioteka együttműködésében megjelentetett CD-ROM verzió is, az ún. Russian Books-in-print (*Russkie knigi v pečati*). Jó támpontot jelent még a két nagy nemzeti könyvtár (Rossijskaá Gosudarstvennaá Biblioteka, Moszkva, illetve Rossijskaá Nacional'naá Biblioteka, Szentpétervár) új szerzeményeinek lajstroma, amelyet hetente közöl a *Nezavisimaá Gazeta* Ex Libris melléklete, valamint

a szovjet idők egykori főcenzori hivatala, a ma új funkcióját kereső Goskompečat' által kibocsátott, és a *Knižnoe obozrenie* c. lapban hetente közreadott jegyzék (signal'nye ekzempláry) is. A listák készítőinek véleménye szerint a legkevésbé lefedett terület az ún. szürke irodalom: a kutatóintézetek, egyetemek által kis, akár csak néhány száz példányszámban megjelentetett tudományos publikációk köre.

A könyvkiadás és a könyvterjesztés helyzete Oroszországban

Az előadók átfogó képet adtak az oroszországi könyvkiadás és – az egyszerűen nem létezőnek aposztrofált – könyvterjesztés helyzetéről, különös tekintettel az 1998. augusztus 17-e után kialakult pénzügyi válságra.

A ma Oroszországban könyvkiadással (is) foglalkozó cégek száma a különféle statisztikákban nagyon eltérő. A Rossijskaá Knižnaá Palata nyilvántartása szerint több mint 10 000 kiadó jegyzi az éves könyvtermést, a szakmabeliek véleménye szerint azonban ez a hatalmas szám valójában pusztán a névváltozatok sokaságából, illetve a gyakori újraengedélyeztetés miatt keletkező „cégduplázódásból” adódik. Ha még azt is tekintetbe vesszük, hogy a bejegyzett kiadók egy része valójában nem folytat tevékenységet, a működő oroszországi könyvkiadók reális száma kb. 3000-re tehető. Az 1997-es adatok szerint azonban száznál több címet csak 22 kiadó hozott ki, s ezek nagy része természetesen a ponyvapiacra tesz szert nem kis nyereségre. Általánosságban tehát elmondhatjuk, hogy meghatározó a közepes és kis kiadók aránya. Éves átlagban a címek mintegy 55%-a Moszkvában, 10%-a pedig Szentpéterváron jelenik meg, a fennmaradó 35% jelentős részen pedig öt nagy egyetemi város osztozik: Jekatyerinburgban, Novoszibirszkben és Kazanyban több mint 100 könyvkiadó üzemel, Szamarában és Cseljabinszkban pedig legalább 50. A vidékiek részesedése azonban folyamatosan nő a fővárosihoz képest lényegesen alacsonyabb működési-előállítási költségeknek köszönhetően. (Ez a fejlemény természetesen üdvözlendő mint a kultúra szempontjából mindig is értékes decentralizálódás jele, ám a külföldi érdeklődő számára a tájékoztatói lehetőségek ezzel tovább romlanak.)

Az orosz könyvkiadásban hatalmas szemléletváltozásnak kellett végbemennie az utóbbi évtizedben. Magyarországon már a 70-es években felvethető volt a mára szimbolikusan hangzó kérdés: „Áru-e a kultúra?”, Oroszország azonban egyik napról a másikra szembesült a ténnyel: a kulturális termék (könyv) előállítási költségei tetemesek, és e költségeket mindenekelőtt a piaci

árnak kell fedeznie. A könyvelosztást fel kell váltania a könyvkereskedelemnek, s a kiadói tevékenység célja és végeredménye nem az *elkészült*, hanem az *értékesített* könyv. A kiadói vezetők üzletemberré válása gyakran komoly belső vívódásokkal, emberi küzdelmekkel terhes, és hangsúlyozottan igaz ez a tudományos szakirodalmat színvonalas minőségben megjelentető cégeknél a többnyire klasszikus értelmiségi pályákról az üzleti világba tévedt vezetőkre.

A kulcsfontosságúvá vált értékesítés számos komoly problémával küzd. Az oroszországi könyvpiac nem tekinthető egységesnek, mivel hiányzik az egész Orosz Föderációt átfogó nagykereskedelmi hálózat. A moszkvai kiadók jobbra a fővárosi piacon értékesítik könyveiket, a vidékiek pedig főként saját régiójukat látják el kiadványokkal. A nagykereskedelmi csatornák hiánya mindenekelőtt infrastrukturális hiányosságokra, illetve bizalomhiányra vezethető vissza: a magas szállítási költségek aligha lennének beépíthetők a könyvárakba, ugyanakkor a nagykereskedők számára már az áru beszerzése is nehézségekbe ütközik, mert a legtöbb kiadó nem a bizományosi rendszert alkalmazza, hanem a banki szféra – mi több, a gyorsan inflálódó rubel – kikapcsolásával kizárólag barterüzleteket köt. A helyzetet jól jellemzi, hogy az 1997-ben megjelentetett 45 000 címből mindössze 4-5 ezer került nagykereskedelmi forgalomba. A bankrendszer 1998. augusztusi összeomlása, a kiadók számláinak befagyasztása tovább rontotta a kiadók nagy részének amúgy sem túl stabil pénzügyi helyzetét, és tovább csökkentette egy piaci értékesítési hálózat kialakulásának esélyeit. (A gyakorlatban a kiskereskedelem jelentős része hatalmas csarnokokban kialakított könyvpiacokon folyik, ahol a nyomott árak miatt óriási a lakossági érdeklődés. Ez a forrása az ország belsejébe irányuló könyvkereskedelemnek is: úgy tűnik, a „battyus” könyvkereskedők [„čelnoki”] megtalálják számításukat, amikor a moszkvai könyvpiacra felvásárolt kiadványokat vidéken értékesítik. Csak remélni lehet, hogy az így manifesztálódó vásárlói igény és fizetőképes kereslet egyszer létrehozza a kereskedelmi hálózatot is.)

Nemzetközi könyvterjesztés

Mindez rányomja bélyegét a nemzetközi könyvterjesztésre is. Csekély számú vállalkozás merészkedett erre a területre, bár volna külföldi érdeklődés a két fővároson kívül megjelent kiadványok iránt is. Egyelőre nincs olyan cég, amely ezek beszerzését biztonsággal vállalhatná, hiszen ehhez előbb a belső könyvkereskedelmi hálózatnak kellene kiépülnie. A kiadók és a terjesztők közötti bizalomhiányra vezethető vissza a nem-

zetközi kereskedelemnek az a sajátossága is, hogy a terjesztők jellemzően előre összeállított katalógusokkal dolgoznak, vagyis azt árulják, amit be tudtak szerezni, nem pedig azt szerzik be, amit a vevő megrendel tőlük. Az e területen működő cégek szolgáltatásai és árai között egyaránt hatalmas különbségek vannak: pl. a szemináriumon előadóval is képviseltetett amerikai illetőségű East-View Publications az online szolgáltatások széles skáláját nyújtja, és rövid átfutási idővel dolgozik, ám a tőlük rendelt kötetek árát inkább az amerikai könyvpiac áraihoz hasonlíthatnánk, semmint a moszkvaiéhoz. Hasonlóan jellemezhetjük a többi amerikai és nyugat-európai orosz könyvimportőr céget is. (Pontos adataikat lásd a cikk végén.) A versenybe most beszálló orosz cégek jóval elérhetőbb árakkal dolgoznak, ám csak az ajánlati listájukon szereplő köteteket forgalmazzák a készlet erejéig. Bár online szolgáltatásaik még nincsenek, az ajánlati listák általában elektronikus postán is kérhetők, és ilyen rendeléseket is elfogadnak. A listák meghatározó hányadát a két fővárosban publikált művek adják, a vidéki Oroszország könyvtermését csak néhány cím reprezentálja. A nemzetközi könyvkereskedelemben az utóbbi időben bekapcsolódott szentpétervári Dmitri Bulanin kiadó látszik magára vállalni a „Moszkván kívüli Oroszország” koordinátorának tiszteit, saját, illetve a vele már hagyományosan együttműködő cégek kiadványai mellett immár rendszeresen szerepelteti katalógusaiban a vidéki kiadók könyvtermésének legjavát.

A beszállítóktól való vásárlás költségvonzata és az ilyen módon elérhető címek korlátozott köre azonban még a magyarországiaknál sokkalta jobb anyagi helyzetben lévő amerikai és nyugat-európai könyvtárakat is arra készteti, hogy oroszországi beszerzéseik jelentős részét továbbra is a könyvtárak közötti nemzetközi csere csatornáin bonyolítsák.

Nemzetközi kiadványcsere

A szeminárium külföldi vendégei és a házigazdák egyaránt fontosnak tartották kiemelni, hogy a könyvcserét semmiképpen sem szabad a régi idők kellemetlen és pusztán kényszerűséből fenntartott maradványának tekinteni. A könyvtárak közötti, nemritkán több évtizedes múltra visszatekintő együttműködés, és a könyvtárosok között kialakult személyes szakmai kapcsolatok, a konzultáció lehetősége sok előnyt jelentenek a kereskedelmi szolgáltatók személytelenségével szemben.

Az oroszországi könyvtárak szűkös anyagi lehetőségeik miatt külföldi beszerzéseik mintegy 60%-át a mai napig a nemzetközi kiadványcsere csatornáin keresztül bonyolítják, vagyis számukra

az együttműködés létfontosságú. A nyugati partnerek egyfelől szorgalmazzák a valódi kereskedelmi csatornák mielőbbi kiépülését, másfelől számos érvet hoznak föl a cserekapcsolatok fenntartása mellett is. A nemzetközi könyvcserre létjogosultságát igazolja mindenekelőtt az, hogy a kereskedelmi vállalkozások szinte semmiféle lehetőséget nem nyújtanak a könyvtárak gyűjteményeinek retrospektív bővítésére, a hiányok pótlására. A nagy könyvtárak kiadványcsere-osztályai a gyűjtőkörükbe tartozó címekből évtizedekre visszamenőleg rendelkeznek a cserepartnereknek ajánlható példányokkal. Ezen túlmenően a könyvcserre révén elkerülhető a külföldi orosz gyűjtemények egysikúvá válása is, hiszen míg a kisszámú kereskedelmi szolgáltató azonos ajánlati listával bombázza a könyvtárakat, egyes nyugati intézmények hagyományosan sokrétű oroszországi kapcsolatrendszerrel rendelkeznek, s ezáltal gyűjteményük összeválogatásakor különféle forrásokra támaszkodhatnak. Nem elhanyagolható az a körülmény sem, hogy a bibliográfiai információk megbízhatatlansága miatt a könyvtárosok közötti személyes kontaktus, egymás igényeinek ismerete gyakran az egyetlen igazán eredményes módja az információszerzésnek. A könyvcserrekapcsolatok egészséges arányának fenntartása tehát mind az oroszországi, mind a nyugati partnerek számára elengedhetetlenül fontos. (Érdekes körülmény, hogy a nyugati könyvtárak a könyvcserre elszámolásakor rendszerint eltekintenek a könyvpiaci árak merev alkalmazásától. Ez irányú tevékenységüket részint kultúrmisszióknak tekintik, elősegítendő a Nyugat és Oroszország kapcsolatainak normalizálódását a hidegháború utáni időszakban, részint pedig ezáltal is elismerve annak a közvetítő funkcionak az értékét – ha tetszik, piaci árát –, amit a könyvtárak nemzetközi könyvcserreosztályai látnak el a más módon elérhetetlen, hozzáférhetetlen kiadványok terjesztésében.)

A könyvcserre folyamatát a tapasztalatok szerint gyakran megakasztja az oroszországi könyvtárak nehézkes finanszírozása, az 1998 óta szigorúan címkézett állami támogatási rendszer. Évente többször előfordul, hogy a könyvtárosok már mozdulni sem tudnak az összeállított csomagoktól, a „postaköltség” feliratú rubrika azonban hetekig-hónapokig üres; így a könyvtár képtelen feladni küldeményeit – és nem kapja meg azok ellenértékét sem. A helyzet ellenkezője is előállhat: bármilyen meglepő, a nagy könyvtárak költségvetésében a mai napig nem szerepel kimondottan könyvbeszerzésre fordítható összeg, a szerzeményezés az „egyéb” kategória terhére történik. S ha ez a rubrika üres, hiába tellene postaköltségre...

Örömteli, és a folyamatot nagyban leegyszerűsítő újdonság, hogy számos könyvtár alkalmazza

a szigorúan vett könyvcserre mellett a pénzbeli elszámolást is. Különösen jellemző ez a kisebb, általában újabb alapítású intézményekre, amelyek könnyebben találják meg az új lehetőségeket nyújtó jogi megoldásokat, és valamivel könnyebben jutnak forrásokhoz is. Érdemes tehát a cserepartnerek hálózatát a hagyományos nagyok mellett kibővíteni a pillanatnyi gazdasági-jogi körülményekhez könnyebben alkalmazkodó, és a könyvpiac új szereplőivel is általában szorosabb kapcsolatot ápoló néhány kisebb könyvtárral is.

* * *

A szemináriumon a meglehetősen nagy részvételi költségek okán Közép-Kelet-Európából mindössze két ország, Románia és Magyarország képviseltette magát. A szervezők azonban szerencsére jól érzékelik a régióban a téma iránt ismét kibontakozófélben lévő érdeklődést, és tervezik a nem túl távoli jövőben egy szponzorok által támogatott (így a régió könyvtárai számára is megfizethető) konferencia megszervezését, amely a Közép-Kelet-Európával új alapokra helyezendő együttműködés kérdéseire koncentrálna.

Az oroszországi könyvbeszerzéssel foglalkozó, fontosabb cégek adatai

- *Dmitri Bulanine*
199034 St. Petersburg
nab. Makarova, 4.
Institute of Russian Literature (Puškinskii Dom)
Tel.: +7 812-2351-586
Fax: +7 812-3461-633
E-mail: bulanina@nevsky.net
- *East View Publications*
3020 Harbor Lane North, Suite #110
Minneapolis, MN 55447, USA
Fax: +1 612-559-2931
E-mail: eastview@eastview.com
Home page: <http://www.eastview.com>
- *Inform-Systema*
113447 Moszkva
Izmailovskoe šosse 4.
Tel.: +7 095-127-91-47
Fax: +7 095-124-99-38
- *Victor Kamkin*
4950-56 Boiling Brook Parkway
Rockwill, MD 20852, USA
Fax: +1 301-881-1637
E-mail: kamkin@igc.apc.org
- *Nataša Kozmenko*
119021 Moszkva
Zubovskij blv. 29-45a
Tel./fax: +7 095-245-38-54
E-mail: kozmenko@glasnet.ru
- *Kubon & Sagner*
Tel.: +49 89-542-181-30
Fax: +49 89-542-182-18
E-mail: postmaster@kubon-sagner.de

➤ *Panorama of Russia*
P.O. Box 44-1658
Somerville, MD 02144, USA
Fax: +1 617-625-3635
E-mail: panoramarus@aol.com
➤ *Russian Press Service*
1805 Crain Street
Evanston, IL 60202, USA
Fax: +1 847-491-1440
➤ *Meždunarodnaâ kniga*
Bolšaâ Âkimanka 39

Tel.: +7 095-238-4600, 238-4678
Fax: +7 095-230-2117
➤ *Middle EurAsian Book*
P. O. Box 67045, 3200 Erin Mills Parkway
Mississauga, Ontario, Canada L5L 1W8
Fax: +1 905-828-7967
E-mail: eurasian@globalserve.net

Beérkezett: 1999. VI. 29-én.

A Magyar Innovációs Alapítvány

a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, a Gazdasági Minisztérium, a Környezetvédelmi Minisztérium, a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, a Magyar Szabadalmi Hivatal, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és az Ipar Műszaki Fejlesztéséért Alapítvány közreműködésével meghirdeti a

VIII. Magyar Innovációs Nagydíj pályázat

Pályázhat az a magyar magánvállalkozó vagy Magyarországon bejegyzett társaság, aki (amely) az **1999. évben** nagy jelentőségű, kiemelkedő hasznót hozó innovációt (magas színvonalú új termék, új eljárás, új szolgáltatás stb. létrehozása és piaci bevezetése) valósított meg. Az innováció alapja lehet kutatás-fejlesztési eredmény, szabadalom, know-how, technológiatranszfer stb. (Korábban már díjazott innovációkkal pályázni nem lehet.)

A pályázat tartalmi követelményei:

- **egyoldalas összefoglaló** a következők feltüntetésével:
az innováció tárgya; szakterület; a pályázó neve, címe, telefonszáma; az innovációt megvalósító szervezet(ek) neve, címe, telefonszáma; tömör témaleírás; az innováció eredményeinek felsorolása; referenciák felsorolása,
- **részletes leírás** a megvalósított innovációról, az elért piaci eredményről (az innováció tárgya, folyamata, jelentősége, bevétel, realizált nyereség, megkötött szerződések, licencladás stb.) **max. 10 A/4-es oldalon**,
- **referenciák** (szakvélemény, vevők véleménye, fotó, videofilm, újságcikk stb.).

A bírálóbizottság a Magyar Innovációs Alapítvány Kuratóriuma által felkért tudósokból, gazdasági és üzleti szakemberekből áll, elnöke a **gazdasági miniszter**.

Az értékelés szempontjai a hazai és külföldi referenciák alapján:

- 1999-ben elért műszaki, gazdasági haszon,
- eredetiség, újszerűség,
- társadalmi haszon.

Az Innovációs Nagydíj – Borsos Miklós innovációt jelképező, eredeti, bronz kisplasztikája és jelentős pénzjutalom – az adott év legjelentősebb innovációját elismerő díj.

További kiemelkedő pályázatok elismerésére az FVM, a GM, a KÖM, a KHVM, az OMFB, az MSZH, az MKIK, a BKIK és az IMFA **innovációs díjat** ajánlott fel. Az ünnepélyes díjátadásra a Gellért Szállóban, a sajtó nyilvánossága előtt kerül sor.

Az alapítvány a bírálóbizottság által innovációnak minősített többi pályázatról is **díszoklevelet** állít ki, és külön kötetben megjelenteti az egyoldalas összefoglalókat.

Beadási határidő: 2000. február 21., 12 óráig beérkezően

A pályázatokat **2 példányban** az alábbi címre kell eljuttatni:

Magyar Innovációs Alapítvány

1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 16.

További információ: dr. Antos László titkár, tel.: 386-9615, fax: 385-2181

e-mail: innovacio@matavnet.hu ; <http://www.innovacio.hu>